

ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZER

Iskolánk, a Dr. Mező Ferenc Általános Iskola ellenőrzési és értékelési rendszerét a célszerűség miatt szoros egységben tervezzük, jóllehet a két tevékenység tartalma és funkciója nem azonos.

Az ellenőrzés célja: hogy lényeges, megbízható, érvényes információkat szerezzünk a nevelés-oktatás folyamatának fő tényezőiről.

Az értékelés pedig ezeknek az információknak elemzése rendszerezése, viszonyítása a célokhoz, követelményekhez.

Együttes tervezésük, szoros kapcsolatuk miatt tehát indokolt.

A tanulók fejlettségének, teljesítményének ellenőrzése és értékelése

Az **ellenőrzés** voltaképpen információszerzés a tanulók fejlődéséről, teljesítményeiről, az **értékelés** pedig az így kialakult kép egybevetése az elvárt és elvárható fejlődéssel, fejlődési ütemmel és teljesítmény-színvonallal.

Az értékelés és ellenőrzés elsődleges funkciója, hogy hiteles képet nyújtson a személyiségformálás, a nevelési és tanítási folyamat eredményeiről és fogyatékoságairól.

A jól szervezett iskolai ellenőrzéssel értékelhetjük

- a tanulók fejlődését,
- a tanári didaktikai munka eredményét. (Pl.: gyenge eredmény → hibák feltárása → új eljárások).

Az ellenőrzés, értékelés csak akkor jó, ha

- sokoldalú (a személyiségformálás valamennyi oldaláról információt nyújt),
- objektív (híven tükrözi az eredményeket és fogyatékoságokat),
- változatos (szóbeli, írásbeli stb.)
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók objektív és szubjektív helyzetét, tehát személyre szóló,
- rendszeres és folyamatos (kiterjed valamennyi lényeges oktatási és nevelési mozzanatra)
- konstruktív, nevelő-oktató jellegű (nem ítélező és nem osztályzatközpontú)
- tekintettel van a tantárgy sajátosságaira, követelményeire.

Pedagógiai alapelveinknek megfelelően az ellenőrzés, értékelés rendszere erősíti a segítő, alkotó légkört. Ezért törekszünk arra, hogy minden formája:

- személyre szóló,
- tárgyszerű,
- ösztönző hatású,
- nyilvános, folyamatos és kiszámítható,
- az önállóságot, önértékelést és a társakkal való együttműködést erősítő legyen.

1. A nevelőtestület által elfogadott folyamatos ellenőrzés elvei

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgy jellegzetességének megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjed a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, tantárgyakból negyedik évfolyamban a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tesznek. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban ellenőrizhetik; az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül lehetőség szerint minden tanulónak szóban is felelnie kell.

Az ének-zene, a rajz és vizuális kultúra, az informatika, az életvitel és gyakorlati ismeretek tantárgyból elméleti és valamilyen gyakorlati tevékenységgel adnak számot tudásukról.

A testnevelés tantárgy esetén a követelmények elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

1.1. A tanuló értékelésének területei

- a gyermek képességei, kompetenciái és ezek fejlődése,
- feladattudata, feladattartása,
- az otthoni és az iskolai munka intenzitása,
- tanulási motivációja,
- a gyermek tantárgyi fejlődése,
- együttműködése a tanárral és az osztálytársakkal,
- fegyelme, emlékezete, koncentráció képessége, gondolkodása,
- személyiségének (pszichikus funkcióinak) fejlődése: kognitív, emocionális,
- szociális intelligenciája,
- a munkák, a füzetek külalakja,
- miben a legjobb a gyermek (ismeretkör, képesség),
- miben vannak nehézségei,
- hogyan lehet segíteni,
- mi kell ahhoz, hogy tovább tudjon lépni,

1.2. Az értékelés formái

A tanulók minden tanórai (felelet, rajz, sportteljesítmény, csoportban végzett munka stb.) és tanórán kívüli (házi feladat, gyűjtő munka, szorgalmi feladat) tevékenysége értékelhető a nevelés-oktatás folyamatában, ám az értékelés módja és formája eltérő.

Történhet szóban és írásban; pontozással, dicsérettel, érdemjeggyel, osztályzattal, minősítéssel.

- **Szöveggel** értékeljük félévkor és év végén a tanulók teljesítményét 1. évfolyamon, valamint a 2. osztály 1. félévében.
- **Érdemjegyet** kapnak a tanulók a 2. osztály második félévétől minden évfolyamon minden tantárgyból (kivéve az előzőekben foglaltakat) havonta lehetőség szerint egyszer, a heti 2 vagy annál magasabb óraszámú tanított tantárgyak esetén. A heti 2

órától kevesebb óraszámú tanított tantárgyak esetén félévente legalább három érdemjegyet kapnak.

- **Osztályzattal** értékeljük az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményt 2. osztály végétől, félévkor és év végén. A félévi és az év végi osztályzatot az adott tanév során szerzett érdemjegyek, és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- Minősítést kapnak a tanulók félévente magatartásból és szorgalomból.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
- „jeles” (5), „jó” (4), „közepes” (3), „elégséges” (2), „elégtelen” (1).
- Egyedi esetekben az igazgató határozatban engedélyt adhat az osztályozás alóli mentességre. Ebben az esetben a nevelési tanácsadó javaslatával, valamint a szülő írásbeli kérésével is rendelkezni kell.

1.3. Az ellenőrzés formái:

Egy-egy anyagrész számon kérhető szóbeli vagy írásbeli feleltetés, projektmunka, portfólió formájában is, természetesen ügyelve ezek megfelelő arányára.

a) Az iskolai írásbeli beszámoltatás rendszere

- felmérők - szummatív értékelések (tanév elején, tanév végén) az éves ellenőrzési terv szerint
- témazáró dolgozatok- (számát, mennyiségét a szakmai tantervek tartalmazzák). A témazáró dolgozat egy témakör vagy egy nyelvszöveg anyagát öleli fel, két feleletnek megfelelő súlyú érdemjeggyel értékeljük. A témazárók mindig írásbeli számonkérések.
- tantárgyi feladatlapok - (kisebb résztémát kérnek számon)
- tantárgyvizsgák
- összefüggő írásbeli felelet (esszé) magyar irodalomból, történelemből, idegen nyelvből lehetőség szerint
- munkafüzet feladatlapok
- röpdolgozatok (10-15 perces lényegre irányuló kikérdezés: fogalmak, szabályok, definíciók számonkérése), felelet értékű, érdemjeggyel értékeljük
- kísérletekkel, magyarázatokkal egybekötött írásbeli munka
- a projektmunkák, portfóliók értékelése előre megadott szempontok alapján történik
- szódolgozat idegen nyelvből
- nyelvtani tesztek idegen nyelvből
- kisebb tananyagrészekből feladatmegoldás: matematika, fizika, kémia, informatika
- számítógépes feladatmegoldás elsősorban informatika tantárgyból
- tananyag rész otthoni önálló feldolgozása.

Az írásbeli beszámoltatás iskolai formái és jellemzői:

FORMA	TANANYAG	ELŐZETES JELZÉS
írásbeli felelet (röpdolgozat)	előző óra/órák anyag	nincs előzetes jelzés
felmérő jellegű témazáró	tanmenetben egy tartalmi egység	összefoglalás után
témazáró	tanmenetben egy tartalmi egység	egy héttel előtte
év elejei és év végi felmérés	kijelölt anyag (egész évi)	egy héttel előtte
gyűjtőmunka, házi dolgozat	megbeszélés, kijelölés	egy héttel előtte

Az írásbeli számonkérés értékelése:

Az otthoni és iskolai dolgozatokat kijavítjuk, hogy a diákokat megerősítsük tudásukban, tanulhassanak hibájukból, s az értékelés iránymutató legyen a további tanulmányokhoz. Minden dolgozatot legkésőbb 10 munkanapon belül értékelünk. Ha a dolgozatot a pedagógus 10 munkanapon túl javítja ki, a tanuló dönthet arról, hogy kéri-e az érdemjegy beírását a naplóba. Az év eleji felmérő dolgozatokat érdemjegyekkel értékeljük. Az írásbeli számonkérés érdemjegyei egyenértékűek, de a témazáró dolgozatok osztályzatait megkülönböztető színnel (pirossal) írjuk a naplóba, és kétszeres súlyozással vesszük figyelembe.

b) Az iskolai szóbeli beszámoltatás rendszere

A szóbeli felelet formájában a tanuló általában az előző tanórai - esetenként korábbi - anyag elsajátításáról ad számot, teljesítményére érdemjegyet kap.

- kikérdezés (sok apró célzott kérdés és felelet)
- egyéni és csoportos beszélgetések (céltudatos tanári irányítással)
- összefüggő felelet (konkrét, megadott témában)
- kiselőadás (előzetes felkészülés alapján, kijelölt vagy választott témából)
- kísérletekkel, magyarázatokkal egybekötött felelet (bizonyos tantárgyaknál)
- rajzos (egy-egy szaktárgyak határozzák meg)
- tárgykészítéses (csak bizonyos szaktárgyaknál)
- mozgásos (csak bizonyos tantárgyaknál, pl.: testnevelés)

1.4. Az ellenőrzés gyakorisága

- Tájékoztató felmérés minden tanév elején, meghatározott tantárgyakból (Kivétel 1.o.) Ez csak formatív visszajelzés a felejtés mértékéről.
 - Év végi szummatív mérés, ellenőrző, minősítő funkcióval (esetleg összekapcsolható az utolsó témazáróval).
 - Szakaszáró évfolyammérés (4., 6., 8. osztályban) kijelölt tantárgyakból.
- Figyelni kell a témazárók arányos, időbeli eloszlására szaktárgyon belül, és célszerű egyeztetni az időpontokat az egyes szaktárgyak között.

1.5. Az egyes számonkérési és ellenőrzési viszonyok

Ügyelni kell az egyes számonkérési formák viszonyára:

- írásbeliség - szóbeliség mennyisége,
- formatív - szummatív ellenőrzés,
- értékelés - osztályozás aránya.

Minden tanulói teljesítményt lehet és kell értékelni, de nem mindegyiket lehet és kell osztályozni. Az érdemjegyek és az osztályozás önmagukban nem fejezik ki az elismerést és az elmarasztalást.

1.6. Az osztályozás módja

A hagyományos, az integrált és a helyi tantervben szereplő tantárgyak értékelése a hagyományos módon történik.

Az értékelésnek az osztályozás csak az egyik formája.

- **Jelest** kap az a tanuló, aki a tanulmányaiban kiemelkedő teljesítményt nyújt, aktív. Az ismereteket alkotó módon, szabatosan, áttekinthető formában képes kifejezni, érdeklődése önálló ismeretszerzésben is megnyilvánul. A szaktárgyak helyi tantervi követelményeibe foglalt különféle feladattípusoknak eleget tud tenni. A törzsanyagot elsajátítja és megfelelő szinten alkalmazni is tudja. Gondolatait szóban és írásban áttekinthető formában képes kifejezni. Az órákra rendszeresen készül.
- **Jó minősítésű** az a tanuló, akinek kisebb hiányosságai vannak, de törekszik ismereteinek önálló kifejezésére. Az órákra rendszeresen készül.
- **Közepes** minősítésű az a tanuló, akinek az órákra való készülése nem elég egyenletes. Ismereteit kisebb tanári segítséggel képes csak alkalmazni.
- **Elégségest** kaphat az a tanuló, aki teljesíti a szaktárgyak helyi tantervi minimum követelményeit.
- **Elégtelen** minősítésű az a tanuló, aki nem tesz eleget a minimális tantárgyi követelményeknek.

A tanulók teljesítményének az értékelése

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztheinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltásakor a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Alsó tagozat

Tantárgy	jeles (5)	jó (4)	közepes (3)	elégséges (2)	elégtelen (1)
Magyar nyelv	90 - 100 %	75 - 89%	61 - 74 %	41 - 60 %	0 - 40 %
Magyar irodalom	90 - 100 %	75 - 89%	61 - 74 %	41 - 60 %	0 - 40 %
Angol	90 - 100 %	75 - 89%	61 - 74 %	50 - 60 %	0 - 49 %
Matematika	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %
Környezetismeret	90 - 100 %	75 - 89%	61 - 74 %	41 - 60 %	0 - 40 %
Testnevelés	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %
Informatika	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %

Felső tagozat

Tantárgy	jeles (5)	jó (4)	közepes (3)	elégséges (2)	elégtelen (1)
Magyar nyelv	90 - 100 %	75 - 89%	61 - 74 %	50 - 60 %	0 - 49 %
Magyar irodalom	90 - 100 %	75 - 89%	61 - 74 %	50 - 60 %	0 - 49 %
Történelem	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %
Angol	90 - 100 %	75 - 89%	61 - 74 %	50 - 60 %	0 - 49 %
Matematika	90 - 100 %	75 - 89%	55 - 74 %	33 - 54 %	0 - 33 %
Fizika	90 - 100 %	75 - 89%	55 - 74 %	33 - 54 %	0 - 33 %
Biológia	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %
Földrajz	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %
Természetismeret	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %
Kémia	90 - 100 %	75 - 89%	55 - 74 %	33 - 54 %	0 - 33 %
Testnevelés	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %
Rajz	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %
Ének	90 - 100 %	75 - 89%	61 - 74 %	40 - 60 %	0 - 39 %
Technika	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %
Informatika	90 - 100 %	75 - 89%	55 - 74 %	33 - 54 %	0 - 33 %
Erkölcstan	90 - 100 %	75 - 89%	51 - 74 %	31 - 50 %	0 - 30 %

Nem kaphat a tanuló elmarasztaló érdemjegyet a felszerelés hiányosságáért (kivétel lehet például a testnevelés), a megoldatlan házi feladatért, ill. csak akkor, ha az készületlenséggel társul. Nem szabad beleszámítani a tantárgyi érdemjegyekbe, a tanuló óra alatti fegyelmezetlenségét. Az osztályozásnál vegyük figyelembe az elméleti tudást és az alkalmazó képességet, vagyis az osztályozás nem más, mint a tantervi követelmények egybevetése a tanuló összteljesítményével.

1.7. Az osztályzatok javításának lehetőségei

Az osztályzatok javításának lehetőségeit a szaktanárok döntenek el, a konkrét esetek körülményeit mérlegelésével.

Az a tanuló, aki legfeljebb három tantárgyból bukik, azaz elégtelen osztályzatot kap a tanév végén, csak akkor léphet a következő évfolyamba, ha a javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kap.

Az a tanuló, aki háromnál több tantárgyból bukik, azaz háromnál több tantárgyból kap elégtelen osztályzatot tanév végén, az évfolyamot ismételni köteles.

1.8. Az évközi érdemjegyek és az év végi osztályzatok kapcsolata

A félévi illetve az év végi osztályzatok megállapításához a tanév során szerzett érdemjegyek átlaga segítségül szolgál, úgy, hogy a témazáró dolgozatok duplán számítanak. Az év végi osztályzat azonban ne legyen az érdemjegyek egyszerű átlaga. A gyengébb félévi osztályzat illetve az egyes gyengébb évközi jegyek, „nem” húzhatják le az év végi osztályzatokat, ha beérték az ismeretek és a tanuló pótolta a hiányosságokat. Megfontolandó az egyes tárgyaknál az érdemjegyek súlyozása, s ennek kidolgozása a munkaközösségek kompetenciája.

A tanulói teljesítmények értékelésének körébe tartoznak a különféle versenyeken elért eredmények, valamint az aktivizálás főbb területein elért cselekedetek, amelyekre érdemjegyeket is adhatunk, pl.:

- a megismerést és feldolgozást célzó cselekedetek (csoportmunkák)
- felfedező, kutató, hosszabb eljárást követő munkák (gyakorlatok, gyűjtemények)
- a megismerést követő kapcsolatokból származó feladatok (rajzok készítése, agyag, papírmunkák, tablók stb.)

2. A szülők értesítése a tanulók tanulmányi előmeneteléről

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti. Az értesítő, illetve ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi. A tanulók értékeléséről a szülők tudomást szerezhetnek még a pedagógus fogadó óráján is.

3. A tanuló magatartásának és szorgalmának minősítése

A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és tanítási év végén szövegesen minősítjük a következők szerint:

Magatartás: „példás”, „jó”, „változó”, „rossz”

Szorgalom: „példás”, „jó”, „változó”, „hanyag”

A szülőket félévkor az ellenőrző füzetben értesítjük gyermekük magatartásáról és szorgalmáról, a tanév végén a bizonyítványba kerül be a minősítés.

Iskolánkban a **magatartás** értékelésénél és minősítésénél az értékelésünk alapja, hogy a gyermeket jobb teljesítményre ösztönözzük, tisztább önértékeléshez segítsük hozzá, tudja miben volt jó és ügyes, tudja, min kellene változtatnia.

„Példás” (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet maradéktalanul betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó, udvarias;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz pozitív, építő szerepet tölt be, másokkal törődő;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetét;
- kifogástalan a fegyelme, nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

„Jó” (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja, ellene szándékosan nem vét;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály-vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt, nem kellően aktív, szemlélődő;
- fegyelme kevésbé kifogástalan, nincs írásbeli intője vagy megrovása.

„Változó” (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be, de nem szegi meg súlyosan;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik, a normák ellen vét;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

„Rossz” (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait súlyosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, bántón viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, ellenszegülő, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése.

A **szorgalom** értékelésénél és minősítésénél a következő követelményeket kell figyelembe venni:

„Példás” (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- motivációja pozitív, magas fokú;
- eredményesen képezi magát;
- tanulmányi feladatait minden tárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza;
- hetesi, ügyeletesi feladatait, rábízott feladatait becsületesen elvégzi.

„Jó” (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek; és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza;
- hetesi, ügyeletesi feladatait, rábízott feladatait kisebb hiányokkal végzi el.

„Változó” (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, kötelességeit és feladatait nem mindig teljesíti;
- figyelmetlen, pontatlan;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- időnként érzékelhető erőfeszítés;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is rontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetve, felügyelettel dolgozik;
- hetesi, ügyeletesi feladatait, rábízott feladatait sok hibával végzi.

„Hanyag” (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg, nem tesz erőfeszítéseket;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen;
- hetesi, ügyeletesi feladatait, rábízott feladatait elkerüli, nem végzi el.

4. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az előírt tanulmányi követelményeket, a magasabb évfolyamra lépés feltételeit az egyes tantárgyi tervek tartalmazzák.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a 2-8. tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon, a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folytatja.

2-8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és emiatt a tanuló teljesítménye a tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető;
- magántanuló volt.

5. Teljesítménymérések

1. Évfolyamonként minden tantárgy vonatkozásában egy-egy témakör lezárását követően szükséges a követelmények elsajátítását vizsgáló mérést végeznie a szaktanároknak és a tanítóknak.
2. Hangos olvasás mérése történik minden félévben és év végén minden évfolyamon, melyet az osztálytanító vagy a szaktanár végez.
3. Az országos kompetencia- és képességmérések szervezési feladatait az aktuálisan kijelölt évfolyamon az iskolai mérési koordinátor látja el. Az ellenőrzések és mérések során feltárt adatokat, eredményeket, tapasztalatokat összegezve vizsgáljuk, hogy munkánk az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek milyen szinten felel meg. Az értékelés feladata, hogy a nevelőtestület számára megerősítse az eredményeket, feltárja a hibákat, hiányosságokat, segítse a nevelő-oktató munka fejlődését.

6. A felzárkóztatásra szoruló tanulók értékelésének módja

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében az ellenőrzés és értékelés folyamatában figyelembe kell venni a tanuló státuszából fakadó akadályait, korlátait, valamint a szakértői bizottság vizsgálati véleményét és javaslatát. Fontos ismerni az értékelés szempontjából, mi a lemara-

dás oka, azért, hogy a felzárkóztatást e szerint végezzük. Hosszas betegség, tartós gyógykezelés, hiányzás esetén a tanulónak szaktanári, tanítói segítséget, korrepetálást kell biztosítani. Tanulási zavar: dyslexia, dysgráfia, dyscalculia, részképességzavar esetén speciális foglalkozásra van szükség, ami mellett szaktantárgyi korrepetálás szükséges, indokolt az egyéni elbírálás.

A probléma megállapítására az iskola fejlesztő pedagógusának, illetve a tanítónak javaslata alapján a Nevelési Tanácsadó szakemberei végzik el a vizsgálatot.

Ennek a szakvéleménynek az alapján a szülő, tanító, szaktanár kérésére az igazgató mentesítheti a tanulót az egyes tantárgyak, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól. Emellett a tanuló fejlesztő foglalkozásokon vesz részt.

Az adott tantárgy minősítése alól mentesített tanulót is a tanár egyénre szóló feladatokkal látja el. A feladatok legyenek felzárkóztató jellegűek. A részképesség zavaros, de osztályozás alól nem felmentett tanulót is megilleti az egyéni elbírálás joga.

Egyénre szabottan, betartva a megfelelő terhelés igényét a számonkérésnél néhány könnyítést alkalmazunk. Mind írásos, mind szóbeli feleltetésnél szükséges lehet a felkészülési idő meghosszabbítása. Szövegértési feladatoknál rövidebb szöveget kapjon. A feladatai szövegezése egyszerűbb legyen. Hiperaktív tanuló a felmérőknél részletekre tagolva kapja feladatait. Szorongó tanuló egyéni megítélés alapján szóban, kétszemélyes helyzetben is felelhessen.

Beszédészlelési problémákkal küzdő tanulónál csökkenjen a kötelező szakszavak, a gyermek számára nehezen értelmezhető megfogalmazások aránya a számonkérésnél. Tollbamondásnál kevesebb szöveg adása javasolt. Órai matematikai munka során az eszközhasználat engedélyezése szükséges lehet. A vétett hibáknál tudjuk be a részképességekből, pszichés zavarokból eredő teljesítménybeli problémákat.

Minden segítséget kapjon meg képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos korszerűsítéséhez. Ügyeiben méltányosan, humánusan, a tanuló számára a legkedvezőbb megoldást választva kell dönteni.

7. A tanulmányi és közösségi munka elismerése, illetve a tanulók elmarasztalása

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

7.1. A jutalmazás, dicséret szempontjai:

Jutalomban részesül az a tanuló, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

7.2. A jutalmazás, dicséret formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret

- igazgatói dicséret,
- iskolagyűlésen szóbeli dicséret, oklevél, könyvjutalom.

A tanév végén nevelőtestületi dicséret adható a pedagógusok egyhangú döntése alapján azoknak a tanulóknak, akik a következő szempontrendszernek megfelelnek:

- példás magatartással és szorgalommal rendelkeznek,
- ezen kívül közösségért végzett munkájuk példaértékű,
- továbbá kitűnő vagy jeles tanulmányi eredményt értek el.

A nevelőtestületi dicséretet a tanuló bizonyítványába, valamint a törzslapba és a naplóba is be kell vezetni.

7.3. A jutalmazás, dicséret eljárásrendje:

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek. Igazgatói dicséretben részesülhetnek tanítói, szaktanári javaslat alapján a különleges teljesítményt nyújtó, a példa értékű közösségi munkát végző tanulók is.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

7.4. Az elmarasztalás szempontjai

Elmarasztalásban lehet részesíteni azt a tanulót, aki:

- a tanulói házirend előírásait megszegi,
- igazolatlanul mulaszt,
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

7.5. Az iskolai elmarasztalás formái:

Az iskolában tanév közben elmarasztalásként a következő büntetések adhatók:

- szaktanári figyelmeztetés, intés, megrovás,
- osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés, intés, megrovás.

7.6. Az elmarasztalások eljárásrendje:

Az iskolai elmarasztalás kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.

Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Nagyon súlyos fegyelmi vétség esetén fegyelmi eljárás is lefolytatható. A fegyelmi eljárás lebonyolításának alapvető szabályait jogszabály állapítja meg. A fegyelmi eljárást egyeztető eljárás előzheti meg. Az iskolánkban alkalmazott igazgatói meghallgatásra kiemelkedő események megvitatása esetén kerül sor. A meghallgatásról írásbeli értesítést kapnak az érintettek. Mindkét fél, sértett és kötelességszegő tanuló/tanulók, valamint törvényes képviselője vesz részt a személyes megbeszélésen. Egyeztető eljárás esetén a megállapodás létrehozása, a sérelem orvoslása érdekében a szülői szervezet és diákönkormányzat képviselője is meghívásra kerül. Az egyeztető eljárás lefolytatását írásban kérheti a szülő. Amennyiben nem vezet eredményre az egyeztető eljárás, fegyelmi eljárást kell folytatni.

8. Az otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

8.1. A házi feladatok tartalma, kiadásának módja, ellenőrzésük 1-4. évfolyamon

A házi feladat célja az ismeretek gyakorlása megszilárdítása. A pedagógus a házi feladatok tekintetében legyen teljesen önálló és szabad. A házi feladatok tartalmánál tekintettel kell lenni az eltérő tudásszintre.

A házi feladat tartalma tegye lehetővé a tanuló számára a többirányú keresgélést, a kreativitást és engedje meg a tévedés szabadságát.

A feltöltődés érdekében hétvégén és hosszabb tanítási szünetekre lehetőség szerint ne kapjanak házi feladatot a tanulók.

A házi feladatok ellenőrzése legyen segítőkész. A munka utólagos elvégzését ellenőrizni kell. A tanulókkal meg kell értetni, hogy a házi feladat szükséges eszköz arra, hogy a tudásukat ellenőrizzék.

8.2. A házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai az 5-8. évfolyamon

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – ne kapjanak se szóbeli, se írásbeli házi feladatot.
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.
- A szóbeli és írásbeli házi feladatok, mennyiségének meghatározásánál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat. A fokozatosság elvét kell alkalmazni.
- A szóbeli és írásbeli házi feladatokat a tanulók képességeinek megfelelően differenciáltan kell feladni (tanulási problémák).

8.3. Az otthoni felkészülés szerepe:

- A tanórákon tanult ismeretek bevétele, azok gyakorlatban való alkalmazása.
- A következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése.
- Az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása.
- Felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszint mérés különböző formáira.
- Az önálló ismeretszerzés és – alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál.

8.4. Az otthoni felkészülés formái:

- Az előző tanóra során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).

- A diák által önállóan választott a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése önálló belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés témazáró dolgozat vagy vizsga előtt.
- A felkészülési formák alkalmazása azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

8.5. Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének elősegítése:

- Tanulás módszertani ismeretek nyújtása szakórákon, osztályfőnöki órákon és egyéb foglalkozásokon (a tanulást is tanulni kell, pl. szavak tanulásának módszere: idegen nyelvi órák).
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása szakórákon és egyéb foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl.: kötelező vagy szorgalmi), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.

8.6 Az otthoni felkészülés ellenőrzése

A kötelező házi feladat elvégzését a tanórán ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell.

A szorgalmi feladat, a kiselőadás értékelése szintén a szaktanár megítélése szerint történik.

8.7 Az otthoni felkészülés koordinációja

- A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű rendszeresen tanuló diákok esetén se legyen túlságosan megerőltető. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.
- Az órarend összeállításánál a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.
- Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamely tantárgynál olyan feladatmennyiség-növekedés következett be, amely az átlagos képességű rendszeresen tanuló diákok esetén túlságosan sok időt vesz igénybe, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más, az osztályban tanító szaktanárokkal.
- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznap terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

9. A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók fizikai teherbíró képességének mérésére évente egyszer kerül sor.

Alsó tagozat

	1. osztály			2. osztály		
	fiú	lány		fiú	lány	
1. tartós futás	4 perc			5 perc		
2. folyamatos játék, mozgás	6-8 perc			8-10 perc		
3. célba dobás (5 kísérlet)	5 m-ről 2 találat			6 m-ről 2 találat		
	gyenge	közepes	jó	gyenge	közepes	jó
4. szlalom futás 2x15m	10	9	8,2	9,3	8,5	7,6
5. labdavezetés kézzel 2x15m	17	14	11	17	14	11
6. korlátozott futás 10m/sec	8	7,2	6,4	6,8	6	5,2
7. ritmusváltásos futás/sec	8,8	8,2	7,6	8,5	8	7,5
8. reakció gyorsaság/db	7	10	13	12	15	18
9. egyensúlyozás/mp	12	16	20	22	28	34
10. egyensúlyozó járás/mp	15	12	9	13,4	10,4	7,8

	3. osztály			4. osztály		
	fiú	lány		fiú	lány	
1. tartós futás	6 perc			7-8 perc		
2. folyamatos játék, mozgás	9-13 perc			11-14 perc		
3. célba dobás (5 kísérlet)	7 m-ről 2 találat			8-9 m-ről 2 találat		
	gyenge	közepes	jó	gyenge	közepes	jó
4. szlalom futás 2x15m	L 9,1	8,4	7,8	9	8,2	7,6
	F 9	8,2	7,4	8,8	7,8	7,2
5. labda vezetés kézzel 2x15m	L 16	13,5	11	14,5	12,2	10,5
	F 15,5	13	10,5	13,2	11,2	9,2
6. korlátozott futás 10m/sec	L 6,5	5,7	4,9	5,8	5	4,3
	F 6,2	5,3	4,6	5,2	4,6	4
7. ritmusváltásos futás/sec	L 8,9	8	7,1	8,4	7,5	6,8
	F 8,7	7,8	6,9	8,2	7,3	6,6
8. reakció gyorsaság/db	L 13	16	19	15	18	20
	F 13	16	19	16	19	21
9. egyensúlyozás/mp	L 34	41	47	35	42	50
	F 24	33	40	35	42	50
10. egyensúlyozó járás/mp	L 11,7	9,2	6,7	10	7,4	6
	F 12,1	9,6	7,1	11	8,3	6,9

Felső tagozat

A Mini Hungarofit tesztet felhasználva 5 próbát kell végrehajtani.

1. Cooper teszt: 12 perc futás. A kardio-respiratorikus rendszer edzettségét méri. Ha a tanuló kifulladásig sétálva tovább haladhat, majd újból futni kezdhet. Az idő lejártát jelző sípszó megszólalásakor a tanuló helyben marad, amíg az általa megtett távolságot a jegyzőkönyvvezető testnevelő tanár le nem jegyzi.

Értékelés: 50 méter = 1 pont

2. Helyből távolugrás páros lábbal: Az alsó végtag dinamikus erejét méri. Ugróvonal mögül elrugaszkodva páros lábbal hajtja végre a tanuló. Az ugrás távolságát centiméteres pontossággal méri a testnevelő tanár.

Értékelés: 4cm = 1 pont

3. Fekvőtámasz: Vállszéles fekvőtámasz, az ujjak előre mutatnak, karhajlítás a felkar vízszintes helyzetbe kerüléséig, majd karnyújtás. A feladatot a tanuló megállás nélkül végzi, amíg

bírja. A testnevelő tanár csak a szabályosan végrehajtott fekvőtámaszokat számolja. A vállövi és a kar-izmok erő-állóképességét méri.

Értékelés: 1 db = 1 pont

4. Törzsemelés: Hason fekvésben helyezkedik el a tanuló tarkóra tartással. Törzsemelést végez a könyökök összeérintésével, majd visszaereszkedik kiinduló helyzetbe. A tanuló a feladatot addig végzi, amíg megállás nélkül bírja, de legfeljebb 4 percig. A hátizom erő-állóképességét méri.

Értékelés: 3 db = 1 pont

5. Felülés: A tanuló hanyattfekvésben fekszik tarkóra tartással előremutató könyökkel, hajlított térdekkel. Felülést végez és két könyökével megérinti combjait, majd visszaereszkedik kiinduló helyzetbe. A tanuló a feladatot addig végzi, amíg megállás nélkül bírja, de legfeljebb 4 percig. A hasizom erő-állóképességét méri. A feladatot végző lábát nem szabad rögzíteni.

Értékelés: 2 db = 1 pont

A fizikai teherbíró képesség minősítése

- Extra: Kiválóan terhelhető, alkalmas magas szintű sportági edzés elvégzésére és kimagasló eredmények elérésére.
- Kiváló: Fizikailag jól terhelhető, kiváló eredményeket érhet el sportágában.
- Jó: Alkalmas arra, hogy valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban vagy amatorként rendszeresen sportoljon.
- Közepes: Elérte azt a szintet, hogy egészsége stabil maradjon. A szint megtartásához heti 2-3 órás időtartamú, rendszeresen végzett testedzés szükséges.
- Elfogadható: A mindennapi tevékenységektől ritkán fárad el, de a váratlan többletmunka erősen megterheli.
- Gyenge: A napi tevékenységektől gyakran elfárad, levertnek, rosszkedvűnek, kimerültnek érzi magát, és nem tudja egyik napról a másikra fáradalmait kipihenni.
- Igen gyenge: Mindennapi tevékenysége elvégzése olyan fizikai-szellemi megerőltetést jelent számára, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát.

<i>Szint</i>	<i>5. osztály</i>	<i>6. osztály</i>	<i>7.o. lányok</i>	<i>7.o. fiúk</i>	<i>8.o. lányok</i>	<i>8.o. fiúk</i>
<i>Extra</i>	<i>180-... p.</i>	<i>190-... p.</i>	<i>180-... p.</i>	<i>200-... p.</i>	<i>184-...p.</i>	<i>210-... p.</i>
<i>Kiváló</i>	<i>161-179 p.</i>	<i>171-189 p.</i>	<i>161-179 p.</i>	<i>181-199 p.</i>	<i>163-183 p.</i>	<i>191-209 p.</i>
<i>Jó</i>	<i>142-160 p.</i>	<i>152-170 p.</i>	<i>142-160 p.</i>	<i>161-180 p.</i>	<i>144-162 p.</i>	<i>171-190 p.</i>
<i>Közepes</i>	<i>126-141 p.</i>	<i>136-151 p.</i>	<i>126-141 p.</i>	<i>145-160 p.</i>	<i>128-143 p.</i>	<i>155-170 p.</i>
<i>Elfogadható</i>	<i>110-125 p.</i>	<i>120-135 p.</i>	<i>110-125 p.</i>	<i>120-144 p.</i>	<i>112-127 p.</i>	<i>130-154 p.</i>
<i>Gyenge</i>	<i>82-109 p.</i>	<i>92-119 p.</i>	<i>82-109 p.</i>	<i>85-119 p.</i>	<i>84-111 p.</i>	<i>95-129 p.</i>
<i>Igen gyenge</i>	<i>0 – 81 p.</i>	<i>0-91 p.</i>	<i>0-81 p.</i>	<i>0-84 p.</i>	<i>0-83 p.</i>	<i>0-94 p.</i>